

ВЕЧНИТЕ И МОДЕРНИ ПРОФЕСИИ

МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

ЗА ПРОФЕСИЯТА

Професията на медицинската сестра е необикновена за необикновени хора. Тя изисква призвание, любов, всеотдайност и служене в името на здравето и живота. Изисква много знания и умения, непрекъснато учене, неуморен труд и грижа за едно по-здрово и по-добро общество. Медицинските сестри са с всеки от нас през целия път на нашия живот – оказващи патронажни грижи за деца и възрастни, когато са в операционните зали или полагат здравни грижи за възстановяването на пациентите, когато дават здравни съвети, когато работят самостоятелно или в екип. Те са най-близо до нуждаещите се от оздравяване. Често пренебрегват себе си и семействата си, за да дадат максимум за своите пациенти.

Медицинските сестри са били изключително важен фактор по време на всички общества. Днес, във времето на бурно развиващи се медицински технологии и модерна техника, техният професионализъм, състрадание, смелост, отговорност и човеколюбие са още по-необходими. Разбрахме това с пълна сила по време на пандемията от COVID-19. Вярваме, че с предприемането на нужните стъпки от страна на държавата, медицинските сестри в България ще могат да разгърнат своя огромен потенциал – не само при оказване на здравни грижи по време на лечебния процес и за хронично болни пациенти, но и при реализирането на здравна просвета и здравна профилактика.

Медицинските сестри в България са около 25 хиляди. Нужни са поне още 30 хиляди медицински сестри за да се преодолее кадровия дефицит на тези специалисти в системата на здравеопазването у нас. Световната здравна организация алармира през 2020 г. , че не достигат близо 6 млн. медицински сестри в световен мащаб. За да подчертае необходимостта от специално внимание към проблема и държавни инвестиции за обучението и професионалното развитие на такива специалисти СЗО обяви 2020 г. за Международна година на медицинската сестра и акушерката.

Първите правила на модерните сестрински грижи въвежда английската медицинската сестра Флорънс Найтингейл по време на Кримската война (1853 - 1856 г.). Тази сърцата жена обикаляла с газена лампа в ръка палатките с ранените войници, за да следи за тяхното състояние, да ги окуражава и да оказва нужните сестрински грижи по всяко време на денонощието. Спасените войници разказвали легенди за нейното милосърдие, наричайки я с благодарност и благоговение Дамата с лампата. През 1860 г. Флорънс Найтингейл основава Училище за медицински сестри към болницата „Сейнт Томас“ в Лондон, с което поставя основите на професионалната подготовка на медицинските сестри. Заради нейния огромен принос в развитието на модерното сестринство датата на нейния рожден ден – 12-ти май – е избрана за Международен ден на сестринството.

ОБРАЗОВАНИЕ

Днес, когато човечеството се среща с различни болести и здравни предизвикателства, всеки има необходимост от достъп до здравни грижи. Професията на медицинската сестра придобива все по-голямо значение. В повечето страни от ЕС между 15% и 20% от практикуващите тази трудна и благородна професия са мъже. У нас професията на медицинската сестра се практикува предимно от жени, а интересът към нея от представителите на силния пол все още е много крехък.

Обучението по специалност „Медицинска сестра“ се извършва във Факултети по обществено здраве в медицински и други университети. То се провежда в редовна форма и е с продължителност 4 академични години. Осъществява се по учебен план и програми, отговарящи на единните държавни изисквания за специалността „Медицинска сестра“ и на съвременните международни стандарти.

Теоретичната подготовка и практическите занимания са насочени към усвояване на специфични знания, умения и компетентности за изпълнение на задачи по предписание от лекар или самостоятелни задачи при прилагане на комплексни здравни грижи за физическото и психическото здраве и при решаването на медико-социални проблеми. Завършилите базово обучение по специалността придобиват образователно-квалификационна степен „бакалавър“.

Медицинската сестра може да работи самостоятелно и по лекарско назначение. Тя може да предоставя и събира здравна информация; да извършва промоция на здравето; превенция и профилактика на болестите; медицински и здравни грижи и дейности (предоперативни и следоперативни грижи, съставяне на план за сестрински грижи, разпознаване индикациите на състояния, застрашаващи живота и др.); асистирание на лекар при извършване на манипулации и интервенции; ресоциализация, реадaptация и рехабилитация; различни манипулации; оказване на спешни хуманитарни и други дейности; провеждане на обучения и изследвания в областта на здравните грижи.

Университетите у нас дават възможност и за надграждащо обучение и придобиване на образователно-квалификационната степен „магистър“ по специалностите „Управление на здравните грижи“, „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Клинични социални дейности“ и др. Магистрите със сестринско образование могат да станат главни медицински сестри, старши медицински сестри, преподаватели в университетска и/или болнична структура.

Обучението по специалност „Медицинска сестра“ се осъществява в:

- *Медицински университет – София и „Филиал Проф. д-р Иван Митев“ - Враца на МУ- София;*
- *Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна и неговите филиали в Шумен, Велико Търново и Сливен;*
- *Медицински университет – Пловдив;*
- *Медицински университет – Плевен;*
- *Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас;*
- *Русенски университет „Ангел Кънчев“;*
- *Югозападен университет „Неофит Рилски“;*
- *Тракийски университет – Стара Загора и неговия филиал в Хасково.*

ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите специалност „Медицинска сестра“ - ОКС „бакалавър“ могат да се реализират в:

- ⇒ Лечебни заведения за болнична помощ - за активно лечение, продължително лечение, рехабилитация и долекуване;
- ⇒ Лечебни заведения за извънболнична помощ - Диагностично-консултативни центрове; Медицински центрове, Медико-дентални центрове и др.;
- ⇒ Центрове за спешна медицинска помощ;
- ⇒ Комплексни онкологични центрове;
- ⇒ Тъканны банки;
- ⇒ Диализни центрове;
- ⇒ Центрове по трансфузионна хематология; Центрове за кожно-венерически заболявания; Центрове за психично здраве;
- ⇒ Домове за медико-социални грижи;
- ⇒ Хосписи;
- ⇒ Детски ясли и детски градини;
- ⇒ Кабинети в училища и други учебни заведения;
- ⇒ Служби по трудова медицина; Служби за опазване на общественото здраве;
- ⇒ Самостоятелна или групова практика;
- ⇒ Държавни и ведомствени институции и други

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Професията на медицинската сестра спада към регулираните професии - т.е. професии с голямо обществено значение, които изискват непрекъснато обновяване, разширяване и повишаване на знанията и уменията. След дипломирането си новите медицински сестри стават членове на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи. Като съсловна организация БАПЗГ в сътрудничество с университетски и болнични структури осигурява продължаващо обучение, което води до овладяване на нови знания и умения и повишаване на компетенциите. Асоциацията предлага и курсове за дистанционно обучение. Всички форми на продължаващо обучение са кредитирани по Единната кредитна система на БАПЗГ. Участието във всеки курс и научен форум носи определен брой кредитни точки.

След 5-годишен период и при набиране на 150 кредитни точки от различни мероприятия (курсове за продължаващо обучение, конгреси, конференции, семинари, научни форуми и др.) членовете на БАПЗГ получават сертификат за по-висока степен на професионална компетентност, което дава възможност да получават допълнителни месечни суми към основното им трудово възнаграждение.